voorstel

Zwolle

Raadsbrief over artikel 45 vragen

Datum	10 december 2025
Onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen van CDA & D66 over Toiletvriendelijkheid Zwolle
Versienummer	1
Portefeuillehouder	Dorrit de Jong

Bijlagen
Bijlage 1 – Art. 45 vragen Toiletvriendelijkheid Zwolle

Ontwerp besluit
De raad wordt voorgesteld kennis te nemen van de beantwoording van de artikel 45 vragen over Toiletvriendelijkheid Zwolle.

Datum 10 december 2025

Inleiding

De fracties van het CDA en de D66 hebben op 8 december 2025 schriftelijke vragen gesteld over: Toiletvriendelijkheid Zwolle

Kernboodschap

Vraag 1: Is het college op de hoogte van de lage score die Zwolle behaalt op de ranglijst toiletvriendelijkheid (plek 113, score 3,8)?

Antwoord: Het college is op de hoogte van de ranglijst. Sinds dit jaar zijn er twee ranglijsten van toiletvriendelijkheid. Op de ranglijst van de Hoge Nood-app staat Zwolle op plek 28 met een score van 6,6. Op de ranglijst van het MDL-fonds (voorheen de Maag Lever Darm Stichting) staat Zwolle op plek 113 met een score van 3,8.

In eerdere jaren maakten de Hoge Nood-app en het MDL-fonds samen één ranglijst van toiletvriendelijke gemeenten. Die samenwerking is gestopt. Nu maakt elke organisatie een eigen ranglijst en ook een eigen app.

Vraag 2: Is het college het met ons eens dat de ruime onvoldoende niet in verhouding staat met de ambities voor een toegankelijke, gastvrije en inclusieve stad? En wat gaat het college meer doen - naast de inzet van de hoge nood app2 - om dit te verbeteren?

Antwoord: Onvoldoende beschikbare toiletten zijn een drempel voor inwoners en bezoekers. Het college is bekend met het signaal dat de twee ranglijsten afgeven.

Naast het gebruik van de Hoge Nood-app en de inkoopactie voor ondernemers heeft de gemeente de afgelopen jaren geïnvesteerd in betere toegankelijkheid van verschillende gebouwen. Zo kreeg buurthuis Spoolde in 2024 een nieuw integraal toilet[1]. Op dit moment wordt gewerkt aan het plaatsen van een elektronische verschoontafel voor volwassenen in het toegankelijke toilet van het stadhuis. Ook bij het BOSS-beleid wordt gekeken naar toiletten. In het uitvoeringsplan wordt vastgesteld of toiletten standaard bij inclusieve speeltuinen op stads- en wijkniveau komen. Binnen de uitvoering van de motie M 17-12 GL-inclusieve speeltuinen wordt gekeken of toiletten een onderdeel kunnen zijn van de inclusieve speeltuinen.

In de Adaptieve Ontwikkelstrategie Mobiliteitshubs Zwolle staat dat er bij de centrumhubs en de nationale OV-hubs openbare toiletten komen. Bij de microhubs komen geen toiletten. Bij andere soorten hubs zijn toiletten optioneel.

Daarnaast houdt het college bij de uitvoering van de motie 6-2 M CDA verruiming openingstijden bewaakte fietsenstalling ook rekening met het effect op (openbare) toiletten.

Dit jaar is ook onderzocht of toiletten bij stadsboerderijen en recreatieplassen toegankelijk kunnen worden gemaakt. Voor Stadsboerderij de Eemhoeve en Stadsboerderij Wezenlandenpark is een opdracht gegeven. Voor andere locaties is nog geen besluit genomen. De uitvoering van de opdracht loopt vertraging op, omdat er nog geen aannemer gevonden is.

[1] Nieuwe toiletgroep met IT-toilet – Buurthuis Spoolde

Datum 10 december 2025

Vraag 3: Welke oorzaken ziet het college voor de ruimte [*sic*] **onvoldoende van Zwolle? En hoe verhoudt dit zich tot het gereserveerde bedrag (€85.000) om meer openbare en toegankelijke toiletten te realiseren?**

Antwoord: Bij de Hoge Nood-app halen 117 gemeenten een voldoende. Het MDL-fonds berekent hun cijfer anders Hoge Nood-app doet. Dat verklaart waarom er in de ranglijst van het MDL-fonds maar 7 gemeenten een voldoende halen.

Het MDL-fonds kijkt naar drie onderdelen:

- Kwaliteit (40%)
- Beschikbaarheid (40%)
- Beleid (20%)

Kwaliteit bestaat uit 7 punten:

- De wc is openbaar (5 punten)
- De wc is rolstoeltoegankelijk (5)
- Er is een verschoontafel (1)
- De wc is 24 uur open (2)
- De wc is gratis (1)
- De wc is toegankelijk met een Eurosleutel (1)
- De wc is een urinoir (-5, omdat urinoirs niet voor iedereen bruikbaar zijn)

Het MDL-fonds definieert een openbaar toilet als toiletten die voor iedereen toegankelijk zijn, vaak in openbare ruimtes zoals pleinen, parken, natuur- of recreatiegebieden en vaak met ruime openingstijden. Afgezien van de recreatieplassen, heeft Zwolle zes openbare toiletten: vijf urinoirs en één toilet aan de Nieuwe Havenburg.

De andere toiletten in de Hoge Nood-app zijn opengestelde toiletten. Dit definieert het MDL-fonds als toiletten die zich bevinden in gebouwen zoals winkels, horeca of overheidsgebouwen en waar iedereen gebruik van mag maken.

Er zijn weinig toiletten in Zwolle die 24 uur open zijn. Van de 92 toiletten in de Hoge Nood-app zijn er 51 rolstoeltoegankelijk en 34 gratis. Vijf van de 92 toiletten zijn urinoirs. Zwolle heeft geen toilet dat aan alle zeven punten voldoet.

Beschikbaarheid: In de WC-Wijzer-app van het MDL-fonds staan 50 toiletten in Zwolle. In de Hoge Nood-app staan 92 toiletten.

Beleid: De gemeente Zwolle heeft geen beleid voor het bouwen van openbare toiletten of voor het openstellen en onderhouden van toiletten.

Door deze factoren krijgt Zwolle het huidige cijfer op deze ranglijst.

De benoemde €85.000 wordt deels gebruikt voor de Hoge Nood campagne. €60.000 is beschikbaar voor ondernemers om hun toilet toegankelijker te maken, via een inkoopregeling. Het budget wordt dus gebruikt om het aantal en de rolstoeltoegankelijkheid van toiletten te vergroten. Daarmee verbeterd het college de beschikbaarheid en de kwaliteit van de toiletten. Het budget draagt dus bij aan een hogere score in de toekomst.

Vraag 4: Met welke score is het college tevreden? Is het college bereid te onderzoeken welke uitbreidingen of verbeteringen nodig zijn om tot een voldoende score te komen, en daarbij samen te werken met relevante partijen?
Antwoord: Het college wil dat alle inwoners zo zelfstandig mogelijk mee kunnen doen in de samenleving. Vanuit die visie zou alleen een score van 10 goed genoeg zijn. Om een voldoende te scoren moet er beleid opgesteld worden. Met alleen het opstellen van het beleid zelf zou Zwolle al een voldoende behalen in de scoresystematiek van het MDL-fonds.

Zoals uitgelegd bij vraag 2 komen toiletten in meerdere plannen en projecten terug. Daarbij werkt het college samen met verschillende relevante partijen.

Vraag 5: In hoeverre kan het college inzicht geven in de hoeveelheid openbare toiletten die op dit moment in Zwolle beschikbaar zijn? En in welke mate zijn deze toegankelijk voor de verschillende doelgroepen (zie inleiding)? En zijn deze ook getoetst en getest door de doelgroep?
Antwoord: In de Hoge Nood-app staan nu 92 toiletten. Zes daarvan zijn openbare toiletten, de rest zijn opengestelde toiletten. Dit gaat om zowel verzinkbare plaszuilen als het toegankelijke toilet met een elektrische verschoontafel voor volwassenen bij de Winkel van Waarde. Zowel de toiletten op het stadhuis en het stadskantoor zijn opengesteld. Ook horeca zoals The Dublin House en Bennies in De Basis hebben hun toiletten opengesteld. De toegankelijkheid verschilt dus per locatie.

De Hoge Nood-app maakt het mogelijk om een beoordeling achter te laten. Zo krijgt het opengestelde toilet bij ANNO van 8 bezoekers een 10. Ook via Toegankelijk Zwolle komen soms meldingen over specifieke toiletten. Sinds kort kun je in de Hoge Nood-app ook aangeven of een toilet genderneutraal is.

Vraag 6: Wat is de huidige stand van zaken van het geplande toegankelijke openbare toilet in Park de Wezenlanden, ook ten opzichte van de nieuwe mobiliteitshubs en het nieuwe skatepark?
Antwoord: Het college heeft uw raad op 20 juli 2023 geïnformeerd over de uitvoering van motie 19-5 M SW: *Zwolle, toegankelijk voor iedereen*. Daarin staat dat er drie mogelijkheden voor een toilet in Park de Wezenlanden zijn: bij de mobiliteitshub, de stadsboerderij en de skatebaan. Bij eerdere antwoorden is al iets gezegd over de mogelijkheden bij de mobiliteitshub en de stadsboerderij.

In het uitvoeringsplan van het BOSS-beleid wordt besloten of voorzieningen op stadsniveau, zoals de skatebaan, een (toegankelijk) toilet krijgen. Dit uitvoeringsplan zal voor het einde van dit jaar (2026) aan uw raad worden aangeboden.

Vraag 7: Wat is de stand van zaken rondom toiletten in de wijkwinkelcentra? Is het college het met de fracties van het CDA en D66 eens dat elk wijkwinkelcentrum moet beschikken over een (toegankelijk) toilet dat ook in het weekend geopend is?
Antwoord: Het college streeft naar een maatschappij waarin alle inwoners zo zelfstandig mogelijk mee kunnen doen. Voldoende en toegankelijke openbare en opengestelde toiletten zijn daar een onderdeel van, ook bij de winkelcentra. Zoals eerder aangegeven is hier echter geen apart beleid en geen budget voor. Voor de wijken Berkum, Westenholte en AA-landen staan er nu geen toiletten aangemeld in de

Datum 10 december 2025
Hoge Nood-app.

Vraag 8: Is het college bekend met initiatieven zoals Nette Toilette, waarbij ondernemers en inwoners hun toilet openstellen voor publiek? Is het college bereid te verkennen of een vergelijkbare aanpak in Zwolle haalbaar en wenselijk is, bijvoorbeeld via een pilot?
Antwoord: Het college is bekend met Nette Toilette en is het eens dat dit meerwaarde heeft voor Zwolle. Daarom wordt er ook al gewerkt aan het beter vindbaar maken van opengestelde en openbare toiletten. Onderdeel hiervan zal het gebruik van stickers zijn, zoals ook het geval is bij de Nette Toilette. In oktober en november is een campagne geweest gericht op het vergroten van het aanbod van toiletten. In april/mei 2026 volgt dan een campagne om inwoners ook te wijzen op het bestaan van de Hoge Nood-app. Om die reden zie het college geen meerwaarde in het doen van een pilot.

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer